

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Anatolie Țurcan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Ciobănică Sergiu XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 09.02.2017-11.05.2017 (prima instanță)

2. 05.06.2017-19.09.2017 (instanța de apel)

3. 19.12.2017-14.02.2018 (instanța de recurs)

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 11 mai 2017, Ciobănică Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 13 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

S-a admis parțial acțiunea civilă, s-a încasat de la Ciobănică S. în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 13932,94 lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Ciobănică Sergiu la 28 septembrie 2016 pe la ora 20:00, aflându-se la domiciliul lui Zavalîșca Veaceslav din s. Slobozia, r-nul Ștefan Vodă, în mod intenționat i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului și toracelui, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 100 din 29.09.2016 traumă toracică închisă, fracturi complete, directe a coastelor 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 pe dreapta, pe linia medio-claviculară și pe linia med scapulară, însoțite de hemoragii în țesuturile moi adiacente, fără lezarea pe parietale. La nivelul hemitoracelui stâng, fractura coastelor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 pe linia medio-claviculară, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, fără lezarea pleurei, revărsări sangvine în mediastin, contuzia plămânilor bilateral, multiple echimoze pe torace, leziuni corporale care au provocat vătămarea gravă a integrității corporale și sănătății și care sunt în legătură cauzală directă cu decesul victimei.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 151 alin. (4) cod penal după semnele calificative – vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață și care a provocat decesul.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Ciobănică Serghei, care a solicitat casarea sentinței atacate, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de achitare.

În motivarea apelului declarat, a invocat că nu este de acord cu sentința atacată, deoarece pe tot parcursul procesului penal a pledat nevinovat, a dat declarații sincere și a relatat cum au avut loc evenimentele.

Astfel, apelantul a menționat că vinovăția sa nu a fost dovedită prin probe pertinente și concludente, la caz nu a fost efectuată o examinare obiectivă și multilaterală, astfel încât rezultă necesitatea achitării sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, pronunțată integral la 17 octombrie 2017, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în partea încasării cheltuielilor de judecată și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cererea înaintată de acuzatorul de stat privind încasarea de la Ciobănică S. a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 14021,05 lei.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, astfel concluziile cu privire la vinovăția lui Ciobănică S. în baza art. 151 alin. (4) Cod penal sunt formate în urma cercetării și examinării probelor prezentate de părți, în cumul, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

În particular, instanța de apel a reținut că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii în baza art. 151 alin. (4) Cod penal a fost dovedită pe deplin prin: declarațiile succesivului părții vătămate, Zavalișca Lilian; declarațiile martorului Craveț Serghei; martorilor Cușcenco Artur, Jumir Ecaterina, Iurco Andrei, Vartci Nadejda, Dobânda Anatolie, Fulga Nicolae, Postica Elena, Știrbu Sergiu, Ciobanica Octavian, Stati Victor, Scutelnic Tatiana, Craveț Valentina; procesul – verbal de cercetare a domiciliului victimei; procesul – verbal de cercetare a domiciliului lui Ciobănică Sergiu, procesul – verbal de confruntare dintre martorul Craveț Sergiu și Ciobănică Sergiu; raportul de expertiză medico – legală nr. 100 din 29.09.2016; raportul de expertiză medico – legală nr. 167 din 03.09.2016; raportul de expertiză medico – legală nr.610 din 03.10.2016 a corpurilor delictive; raportul de expertiză dactiloscopică nr. 34, 12, 4-r-174 din 06.10.2016; raportul de expertiză psihiatrică – legală staționară nr. 72-s din 2016; procesul – verbal de ridicare din 30.09.2016; procesul – verbal de examinare din 03.10.2016 a vestimentației victimei, materialele procesului – penal privind decesul lui Craveț Sergiu.

Tot odată, instanța de apel a menționat că declarațiile inculpatului Ciobănică S. privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin

declarațiile succesului părții vătămate și a martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată.

Colegiul Penal a considerat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între declarațiile martorilor și probele scrise care ar trezi dubii nu sunt reținute.

De asemenea, instanța de apel cu referire la argumentul invocat de inculpat precum că declarațiile martorilor Craveț Serghei și Cușcenco Artur, urmează a fi apreciate critic, a menționat că acesta urmează a fi respins, întrucât declarațiile acestor martori nu poartă un caracter contradictoriu, pe parcursul examinării cauzei permanent au dat aceleași declarații, care nu sunt dubioase, coroborează cu probele scrise: - procesul-verbal de confruntare dintre martorul Craveț Sergiu și Ciobănică Sergiu; - raportul de expertiză medico-legală nr.100 din 23.10.2016 (f.d.152-164, vol. I); - raportul de expertiză medico-legală nr.167 din 03.10.2016, (f.d. 170-171);- raportul de expertiză medico-legală nr. 610 din 03.10.2016, (f.d. 179-181, vol. I), iar prima instanță corect le-a pus la baza sentinței de condamnare a inculpatului deoarece confirmă vinovăția lui în comiterea faptei încriminate.

Instanța de apel a respins ca nefondată versiunea inculpatului precum că Craveț Serghei a fost cel care l-a maltratat pe Zavalîșca Sergiu, or, potrivit declarațiilor martorului Vartic Nadejda, aceasta i-a văzut în acea seară pe Zavalîșca S. cum mergea anume cu Ciobănică S., într-o direcție necunoscută pe strada Comsomolului, fiind în stare de ebrietate.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar care coroborează între ele și demonstrează vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Totodată, instanța de apel a constatat că prima instanță neîntemeiat a încasat de la Ghenea Iu. în contul statului cheltuielile suportate la efectuarea raportului de expertiză medico-legală nr. 100 din 23.10.2016, în sumă de 924 lei, a raportului de expertiză medico-legală nr. 167 din 03.10.2016, în sumă de 57 lei, raportului de expertiză medico-legală nr. 610 din 31.10.2016 în sumă de 3207 lei și a raportului de expertiză psihiatrico-legală nr. 72s-2016 din 13.12.2016 în sumă de 9497,94 lei, iar în total suma de 13932,94 lei.

Astfel, instanța de apel a menționat că potrivit art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală efectuarea expertizelor nu se includ în categoria cheltuielilor de judecată și acestea nu urmează a fi suportate de inculpat.

Totodată, instanța de apel a menționat că potrivit art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală în cazurile când expertiza a fost dispusă de organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei în mod obligatoriu vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat prin prisma prevederilor art. 158 Cod de procedură penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată la 25 octombrie 2017 cu recurs ordinar de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, care prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea recursului menționează că soluția instanței de apel de a casa sentința referitor la încasarea cheltuielilor judiciare contravine normelor procesual penale în vigoare.

Astfel, recurentul menționează că potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală „Cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.” Potrivit alin. (3) a aceleiași norme „Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate”. Aliniatul (3) a normei indicate este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces. Totodată legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

Concluzionând, recurentul indică că în situația când art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, soluția instanței judecătorești de a respinge încasarea acestor cheltuieli este greșită.

5.1. De asemenea, decizia instanței de apel este atacată la 05 octombrie 2017 de către inculpat care fără a invoca vreun temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, solicită rejudecarea cauzei.

În motivarea recursului invocă că în cauză nu sunt probe înafara de coincidența grupei sangvine.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 aceluiași Cod.

Colegiul penal consideră că sunt nefondate argumentele procurorului asupra soluției adoptate de instanța de apel referitor la trecerea cheltuielilor judiciare în sumă de 13932 lei 94 bani în contul statului.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul de pe rol, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluția încasării cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 409 alin. (2), 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, care prescriu expres că instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se

efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale și în alte cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, iar plata acestor expertize judiciare se face din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor medico-legală și psihiatrico-legală, urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat.

Deci, legea procesual-penală, legea penală la momentul examinării cauzei în apel prevedea că plata pentru expertizele judiciare menționate, se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Este și de remarcat, că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța a apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare (pct. 5. din decizie).

Mai mult, motivele invocate în respectivul recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 4.1. din decizie), iar soluția adoptată în instanța de apel corespundea prevederilor art. 7 alin. (1) Cod de procedură penală, iar modificarea ulterioară a legislației la capitolul cheltuielilor de judecată nu poate servi temei de implicare în decizia definitivă.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar declarat este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

6.1. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu îndeplinește cerințele de formă și conținut prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de autorul recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de casare a deciziei atacate de către instanța de recurs.

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat, iar art. 430 Cod de procedură penală, indică expres cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță. În acest sens se reține că art. 427 alin. (1) Cod

de procedură penală, prevede 16 temeuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, să motiveze recursul și să arate eroarea ce s-a comis în coraport cu cel puțin unul din temeiurile normei menționate.

Prin urmare, criticile formulate de către recurent nu conțin indicii unor erori de drept și respectiv nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârilor recurate, ca fiind ilegale.

În cazul în care autorul nu invocă concret în recurs temeiul sau eroarea pe care se bazează din cele reglementate de norma procesual penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi declarat ca inadmisibil, deoarece nu corespunde cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală. Astfel, Colegiul penal constată că, recursul ordinar declarat de către inculpat, nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul cu circumstanțe în fapt și în drept care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În acest context, Colegiul penal conchide că, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și potrivit legii se impune inadmisibilitatea lui, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui **Ciobănică Sergiu XXXXX**, deoarece cel declarat de procuror este vădit neîntemeiat, iar cel declarat de inculpat nu corespunde cerințelor de formă și de conținut, prevăzute de art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 martie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan

Copia corespunde
originalului

Judecător Petru Ursache